

Svet
Evropske unije

Bruselj, 19. april 2021
(OR. en)

7397/21
ADD 1
LIMITE
PV CONS 4
RELEX 245

OSNUTEK ZAPISNIKA
SVET EVROPSKE UNIJE
(Zunanje zadeve)
22. marec 2021

KAZALO

Stran

Nezakonodajne dejavnosti

3.	Aktualne zadeve	3
4.	Južno sosedstvo	3
5.	Turčija.....	4
6.	Razno	4
PRILOGA – Izjave za zapisnik Sveta.....		5

Nezakonodajne dejavnosti

3. Aktualne zadeve

Svet se je seznanil z najnovejšim razvojem odnosov EU z Rusijo po sprejetju sankcij v okviru globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic in ponovno potrdil pet vodilnih načel.

Svet je razpravljal o razmerah v Venezueli.

Svet je na kratko razpravljal o razvoju dogodkov v Hongkongu, na Zahodnem Balkanu in v Gruziji.

Svet se je seznanil z resnostjo razmer v Mjanmaru in podprl sprejeti sveženj sankcij.

Visoki predstavnik je ministrom poročal o nedavnih dogodkih v Etiopiji, pa tudi o obnovljenih prizadevanjih za mediacijo s strani finskega zunanjega ministra.

Švedska je Svetu poročala o svojih dejavnostih v zvezi z Gorskim Karabahom, ki jih opravlja kot predsedujoča organizaciji OVSE.

4. Južno sosedstvo *izmenjava mnenj*

Svet je izmenjal mnenja na podlagi skupnega sporočila visokega predstavnika/Komisije o prenovljenem partnerstvu z južnim sosedstvom – novi agendi za Sredozemlje, da bi se ponovno vzpostavilo strateško partnerstvo EU z južnimi sosedami.

5. Turčija
izmenjava mnenj

Svet je na podlagi skupnega sporočila visokega predstavnika/Komisije o stanju političnih, gospodarskih in trgovinskih odnosov med EU in Turčijo opravil obsežno razpravo o odnosih med EU in Turčijo v okviru priprav na videokonferenco članov Evropskega sveta 24. in 25. marca.

6. Razno

Kitajska: Ministri so bili obveščeni, da je Kitajska uvedla povračilne kazenske sankcije, med drugim zoper uradnike EU, nacionalne poslance in subjekte.

Ministri so bili povabljeni na bližajočo se konferenco „Bruselj V“ o podpori Siriji in širši regiji ter pozvani, naj na Svetu ZN za človekove pravice v Ženevi pokažejo enotnost v zvezi s „palestinskim svežnjem“.

Belorusija: ena od držav članic je predstavila novo pobudo – mednarodno platformo za ugotavljanje odgovornosti v Belorusiji.

Libanon: ena od držav članic je poročala o trenutni politični krizi v tej državi.

Iran: ena od držav članic je Svetu poročala o obisku državnih ministrov v Teheranu.

Bosna in Hercegovina: ena od držav članic je predstavila skupni delovni dokument o razmerah v tej državi in nadaljnjih korakih, ki ga je podpisalo 6 držav članic.

Izpostavljena je bila pravna narava sporazuma AKP-EU.

Izjave k nezakonodajnim točkam pod „A“ iz dokumenta 7120/21

K točki 8 s
seznama točk pod
„A“:

Sklep Sveta o vzpostavitvi Evropskega mirovnega instrumenta
sprejetje

IZJAVA GRČIJE

„Grčija ponovno poudarja, da se ukrepi pomoči iz instrumenta v vseh fazah izvajajo popolnoma v skladu z določbami tega sklepa, vključno z načeli iz členov 33(2)(c) in 56(2). Zato so lahko podizvajalci in/ali subjekti tretje države v izvajanje ukrepov pomoči vključeni le, če zadevna tretja država ne deluje v nasprotju z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic ter spoštuje mednarodno pravo in načelo dobrih sosedskih odnosov z državami članicami.“

IZJAVA ŠVEDSKE
podlaga za konstruktivno vzdržanost

„Švedska se bo pridružila sklepu o vzpostavitvi evropskega mirovnega instrumenta, ki bo prispeval h krepitvi EU kot akterja za svetovni mir in varnost. Vendar Švedska ponovno izraža zaskrbljenost, da bi evropski mirovni instrument lahko omogočil dobavo vojaške opreme ali platform, zasnovanih za uporabo smrtonosne sile, v zelo zahtevnih okoliščinah in politično občutljivih okoljih. Švedska si v podporo sklepu Sveta pridržuje pravico, da se konstruktivno vzdrži takšnih ukrepov pomoči, kot je v izjavi potrdila pravna služba Sveta. Pravica Švedske do konstruktivne vzdržanosti nikakor ni odvisna od narave njene varnostne in obrambne politike. Vsakršna takšna odločitev bo temeljila na nacionalnih premislekih, vključno z oceno tveganja predlaganega ukrepa pomoči glede na okoliščine in za vsak primer posebej.“

IZJAVA AVSTRIJE

„Avstrija v zvezi s sklepom Sveta o vzpostavitvi evropskega mirovnega instrumenta izpostavlja, da ta sklep Sveta nikakor ne vpliva na posledice konstruktivne vzdržanosti, kot so določene v členu 31(1) PEU.

Ta določba Pogodbe je bila uvedena, da bi Unija lahko ukrepala, tudi če se vse države članice ne strinjajo s predlaganim ukrepom na področju SZVP/SVOP. Njena integriteta je nepogrešljiva za zmožnost EU, da ukrepa tudi zunaj področja uporabe evropskega mirovnega instrumenta.

Sklep Sveta o vzpostavitvi evropskega mirovnega instrumenta zagotavlja, da Avstrija v skladu s posebno naravo svoje varnostne in obrambne politike ni dolžna financirati nobenega ukrepa pomoči, za katerega meni, da je občutljiv iz ustavnih ali političnih razlogov. Avstrija v zvezi s tem poudarja, da je njena zaveza – kot je določena v tem sklepu Sveta –, da bo prispevala dodaten znesek k ukrepom pomoči, ki niso povezani z vojaško opremo ali platformami, zasnovanimi za uporabo smrtonosne sile, prostovoljne narave in ne posega v prihodnje režime nadaljnjega ukrepanja.

Splošne smernice in predlagane prednostne naloge za ukrepe pomoči v začetnem obdobju (2021–2023) so sestavni del svežnja evropskega mirovnega instrumenta. V njih so določene ambicije evropskega mirovnega instrumenta: „Unija, ki stori vse, kar je v njeni moči, da bi preprečevala konflikte, se učinkovito odzivala na krize in kot globalni zagotovljalec varnosti prispevala k miru.“ Zato, kot je določeno v splošnih smernicah, krepitev zmožnosti partnerskih držav za preprečevanje kriz in odzivanje nanje ter prispevanje k njihovi odpornosti, da bi jim omogočili, da bolje zaščitijo svoja prebivalstva, predstavlja ključni splošni cilj, ki ga morajo izpolnjevati predlagani ukrepi pomoči za partnerske države.

Avstrija nazadnje poudarja, da je treba učinkovito izvajati metodologijo za tveganja in zaščitne ukrepe, da bi zagotovili, da upravičenec opreme, ki jo zagotavlja EU, ne bo uporabljal za kršitve mednarodnega prava, zlasti prava o človekovih pravicah in mednarodnega humanitarnega prava.“

IZJAVA FRANCIJE

„Francija pozdravlja sprejetje sklepa o vzpostavitvi evropskega mirovnega instrumenta (v nadaljnjem besedilu: sklep) in želi v zvezi z razlago sklepa izpostaviti naslednje točke.

1. Področje uporabe ad hoc proračunskega mehanizma v primerih vzdržanosti

Delo v Svetu je privedlo do razvoja zanesljive metodologije za upravljanje ukrepov pomoči, ki bo zagotovila vsa potrebna jamstva za dobavo občutljive opreme.

Vendar so nekatere države članice v razpravah, ki potekajo od leta 2018, navedle, da bi lahko dobava najobčutljivejše opreme („zasnovane za uporabo smrtonosne sile“) v njihovem specifičnem položaju povzročila težave. Svet je glede na to na podlagi drugega pododstavka člena 41(2) PEU sklenil, da izjemoma vzpostavi mehanizem odstopanja, ki navedenim državam članicam pod določenimi pogoji omogoča, da finančno ne prispevajo k ukrepom v zvezi z dobavo opreme, ki je posebej zasnovana za uporabo smrtonosne sile, pri čemer se ohranja načelo finančne solidarnosti za instrument kot celoto. **Ta mehanizem torej zagotavlja prožnost posebej za navedene države članice glede na omejitve, ki so jih izrazile na pripravljajalnih sestankih, kadar se na tej podlagi vzdržijo glasovanja.** Njegov namen ni spodkopati kohezije držav članic pri njihovi podpori ukrepom pomoči v okviru evropskega mirovnega instrumenta.

Opredelitev opreme, za katero se uporablja ta mehanizem, bi bilo treba razlagati kot opremo iz kategorij ML1 do ML4 s Skupnega seznama vojaškega blaga Evropske unije in platform iz ML6, ML9 in ML10, če so opremljene z orožjem, pritrjeno ali integrirano opremo ali strelivom, opredeljenimi v kategorijah ML1 do ML4.

2. Člen 31(1) PEU

Francija opozarja na določbe drugega pododstavka člena 31(1) PEU: *Vsak član Sveta, ki se vzdrži glasovanja, lahko obrazloži svojo vzdržanost s formalno izjavo skladno s tem pododstavkom. V tem primeru član Sveta ni zavezan izvajati sklepa, vendar soglaša, da je sklep zavezujoč za Unijo. vendar soglaša, da je sklep zavezujoč za Unijo. V duhu vzajemne solidarnosti se zadevna država članica vzdrži vseh dejanj, ki bi lahko nasprotovala ali ovirala delovanje Unije na podlagi tega sklepa, druge države članice pa spoštujejo njeno stališče.*“ Francija želi izpostaviti tudi, da ta mehanizem ne vpliva na obveznost držav članic, da dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Unije v duhu lojalnosti in medsebojne solidarnosti, kot je določeno v členu 24(3) PEU.

Vzdržanost države članice na podlagi drugega pododstavka člena 31(1) PEU ne vpliva na finančni prispevek, ki ga mora plačati država, ki se je vzdržala glasovanja, z izjemo, kot je določeno v drugem pododstavku člena 41(2) PEU, *„odhodkov, ki nastanejo zaradi vojaških ali obrambnih ukrepov“*, za katere *„države članice, katerih predstavniki so v Svetu dali formalno izjavo skladno z drugim pododstavkom člena 31(1), niso zavezane prispevati k [njihovemu financiranju]“*.

Ad hoc mehanizem iz člena 5(3) sklepa ne vpliva na razlago navedenih določb Pogodbe.

Mehanizem opredeli Svet po lastni presoji in z odstopanjem na podlagi drugega pododstavka člena 41(2) PEU, ki določa, da *„kadar odhodki ne bremenijo proračuna Unije, bremenijo države članice po ključu bruto nacionalnega proizvoda, razen če Svet soglasno ne odloči drugače“*.

3. Izvajanje ukrepa pomoči v okviru misije ali operacije SVOP

Izvajanje ukrepa pomoči v okviru misije ali operacije SVOP, kot je določeno v členu 33(6) sklepa, neposredno prispeva k doseganju varnostnih in obrambnih ciljev Unije v zvezi z njenimi partnerji, zlasti z zagotavljanjem nadzora Unije nad celotno verigo usposabljanja, kar vključuje zagotavljanje opreme usposobljenim enotam s strani izvajalcev usposabljanja. Unija v zvezi s tem ne more biti odvisna od tretjih strani. Ta vloga misij in operacij krepi tudi zmogljivosti Unije za spremljanje v okviru strogih regulativnih ukrepov, ki jih predvideva instrument. Ker mandate teh misij in operacij v okviru SVOP soglasno sprejmejo člani Sveta, morajo vse države članice prispevati k ukrepom pomoči, ki jih izvajajo te misije in operacije.

V zvezi s tem menimo, da mehanizma iz člena 5(3) sklepa ni mogoče uporabiti v primeru ukrepov pomoči, ki jih izvaja misija ali operacija v okviru SVOP v skladu s členom 33(6) sklepa.

4. Prispevki po vzdržanosti

Člen 27 sklepa v zvezi s prispevki po vzdržanosti ne posega v možnost posamezne države članice, da kadar koli predloži predloge za ukrepe pomoči, ki se jim lahko dodeli prispevek države, ki se je vzdržala glasovanja. Ukrepi pomoči morajo prav tako ustrezati potrebam, ki jih posebej opredeli visoki predstavnik, Svet pa jih sprejme soglasno v skladu s postopkom iz člena 59 sklepa.

5. Dobro finančno poslovanje in ohranjanje učinkovitosti instrumenta

Izvajanje mehanizma iz člena 5(3) mora biti skladno z načeli dobrega finančnega poslovanja in ohranjati učinkovitost instrumenta, navedeno v uvodni izjavi 23 ter členih 11(6), 27(5) in 32 sklepa. Ohranjati mora učinkovitost instrumenta in ne sme ovirati zmožnosti Unije, da zagotovi opremo iz člena 5(3) upravičencem do ukrepov pomoči, ki jih sprejme Svet. Ne bi smelo povzročiti prevelike proračunske ali finančne kompleksnosti.

6. Kontinuiteta z mirovno pomočjo za Afriko

Kot je Evropski svet potrdil v svojih sklepih z dne 17.–21. julija 2020 ter v skladu z uvodnimi izjavami 16, 18 in 19 sklepa, mora evropski mirovni instrument zagotavljati kontinuiteto z mirovno pomočjo za Afriko. Njegov cilj je okrepiti vojaške in obrambne zmogljivosti naših partnerjev z obravnavanjem dolgoletnih potreb na terenu, obenem pa bo povečal verodostojnost misij in operacij Evropske unije, tako da bo mogoče silam naših partnerjev, ki jih pomagamo usposablјati, zagotavljati vojaško opremo.“

IZJAVA IRSKE

„Irska je zavezana SVOP EU, ki EU zagotavlja zmogljivost za izvajanje misij za ohranjanje miru in preprečevanje konfliktov ter krepitev mednarodne varnosti v skladu z načeli Ustanovne listine ZN. Vzpostavitev evropskega mirovnega instrumenta zagotavlja neprekinjeno financiranje vojaških dejavnosti v okviru SVOP ter Afriške strukture za mir in varnost.

Irska opozarja, da se bodo sklepi o vzpostavitvi operacij in ukrepov pomoči, ki se financirajo v okviru instrumenta, sprejeli na podlagi predlogov ali pobud, predloženih v skladu s členom 42(4) oziroma členom 30(1) PEU. Opozoriti je treba tudi, da se lahko v nekaterih okoliščinah – in s trdnimi zaščitnimi ukrepi – financiranje iz evropskega mirovnega instrumenta uporabi za vojaško opremo, vključno z opremo ali platformami, zasnovanimi za uporabo smrtonosne sile. Irska namerava v takšnih okoliščinah uporabiti mehanizem konstruktivne vzdržanosti in torej ne bo prispevala k financiranju smrtonosne opreme, ki je predvideno v sklepu. Irska bo namesto tega na podlagi prostovoljne zaveze zagotovila ustrezen prispevek v proračun za ukrepe pomoči, ki ne vključujejo dobave takšne smrtonosne opreme ali platform.

Irska ponavlja svoje stališče, da državi članici, ki uporabi mehanizem konstruktivne vzdržanosti iz drugega pododstavka člena 31(1) PEU, ni treba izvajati zadevnega sklepa, tudi v zvezi s financiranjem. V zvezi s tem ugotavljamo, da osnutek sklepa Sveta o vzpostavitvi evropskega mirovnega instrumenta predvideva ustrezne finančne prispevke držav članic, ki so se konstruktivno vzdržale, vendar priznava, da to temelji na prostovoljni zavezi. Irska meni, da je to združljivo z njenim pravnim stališčem v zvezi s členom 31(1). Čeprav bomo pravno zavezani določbam sklepa Sveta o ustreznih prispevkih na podlagi konstruktivne vzdržanosti, želimo ponovno poudariti, da k temu okviru pristopamo, ker se za to prostovoljno odločamo, ne pa zato, ker menimo, da bi bili k temu zavezani v skladu s Pogodbama. V zvezi s tem poudarjamo tudi, da je ta sklep Sveta o vzpostavitvi evropskega mirovnega instrumenta izjemen in sui generis ter ne posega v splošno naravo drugega pododstavka člena 31(1).“

IZJAVA MALTE

„Malta zatrjuje, da njeno sodelovanje pri sklepih o operacijah in ukrepih pomoči ter prispevkih k financiranju takšnih operacij in ukrepov pomoči v okviru evropskega mirovnega instrumenta ne posega v njene ustavne obveznosti. Malta si pridržuje pravico, da se vzdrži ukrepov pomoči, ki omogočajo dobavo vojaške opreme ali platform, zasnovanih za uporabo smrtonosne sile, v skladu z drugim pododstavkom člena 31(1) PEU.“

IZJAVA KOMISIJE

o členu 41(2) PEU

„Komisija meni, da člen 1(2) Sklepa Sveta ne more spremeniti obveznosti držav članic in institucij, kakor so določene v Pogodbah. Komisija bo pri izvrševanju proračuna EU v skladu s členom 317 PDEU in po potrebi v vlogi upravitelja za ukrepe pomoči v okviru evropskega mirovnega instrumenta člen 41(2) PEU še naprej uporabljala v smislu, da izključuje financiranje vojaških ali obrambnih ukrepov iz proračuna EU. Takšne ukrepe financirajo države članice.“

IZJAVA KOMISIJE

glede izvedbenih pravil za ukrepe pomoči

„Komisija ugotavlja, da pravila za izvajanje izdatkov, ki se financirajo iz instrumenta, še niso sprejeta.

Člen 11(6)(b) Sklepa Sveta določa, da bodo ta prihodnja izvedbena pravila v zvezi z ukrepi pomoči skladna z Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba), in zagotavljala enako raven dobrega finančnega poslovanja, preglednosti in nediskriminacije kakor finančna uredba, izrecno utemeljila primere, ki za ciljno prožnost zahtevajo odstopanje od pravil finančne uredbe, ter zagotavljala skladnost računovodskih pravil, ki jih sprejme računovodja, z mednarodno sprejetimi računovodskimi standardi za javni sektor. Poleg tega v skladu s to določbo odbor predlagana izvedbena pravila preuči v tesnem sodelovanju z upraviteljem, zlasti za zagotovitev, da so izvedbena pravila skladna z načeli dobrega finančnega poslovanja, nediskriminacije in spoštovanja temeljnih pravic.

Ti zaščitni ukrepi so bistveni za to, da lahko Komisija prek svojih služb sprejme in opravlja vlogo upravitelja in računovodje za ukrepe pomoči. Komisija potrjuje, da bo izvedbena pravila v zvezi z ukrepi pomoči vedno uporabljala v skladu s ključnimi načeli dobrega finančnega poslovanja, preglednosti in nediskriminacije, kakor so določena v finančni uredbi in institucionalnih pooblastilih Komisije, ter da bo pri svoji dejavnosti vedno zagotavljala spoštovanje temeljnih pravic.

Če upravitelj in/ali računovodja meni, da v danem primeru ni mogoče zagotoviti izvajanja v skladu z navedenimi načeli in načini, obvesti odbor o nadaljnjih ukrepih, potem ko je zadevo izpostavil na ustreznem ravni v Komisiji.“